

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6To/24/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7814010383
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Evžen Kelij
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7814010383.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu JUDr. Evžena Kelija a členov JUDr. Mareka Dudíka a JUDr. Zoltána Szalaya, v trestnej veci obžalovaného X. G. pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a iné, na verejnom zasadnutí dňa 12. júna 2015 v Košiciach o odvolaní okresného prokurátora a poškodeného O. proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 13. 2. 2015, sp. zn. 3T/145/2014 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolanie okresného prokurátora.

Podľa § 316 ods. 1 Tr. por. z a m i e t a odvolanie poškodeného O. K..

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Rožňava zo dňa 13. 2. 2015, sp. zn. 3T/145/2014 bol obžalovaný X. G. podľa § 285 písm. b) Tr. por. oslobodený spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Rožňava zo dňa 5. 9. 2014, sp. zn. Pv 918/13/8808 pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť tak, že

dňa 10.08.2013 okolo 03.30 hod. v V., na ulici I., pred O. Y., pod vplyvom alkoholických nápojov, po predchádzajúcom slovnom nedorozumení, fyzicky napadol O. K. tak, že ho najmenej dvakrát udrel sklenenou fľašou po hlave a jedenkrát do pravého ramena, čím mu spôsobil tržnú ranu ľavej strany čela, ľavej temennej oblasti, ľavej spánkovo-záhlavovej oblasti a pravého ramenného zhybu, s dobou liečenia od 10.08.2013 do 23.08.2013,

pretože tento skutok nie je trestným činom.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. por. bol poškodený O. K. s nárokom na náhradu spôsobenej škody odkázaný na občianske súdne konanie.

Podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku bola poškodená I. L., a.s. s nárokom na náhradu vynaložených nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť poškodenému O. K. odkázaná na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie ako prokurátor - proti výroku o vine, tak i poškodený - proti výroku o škode, a to bezprostredne po jeho vyhlásení do zápisnice o hlavnom pojednávaní.

Prokurátor v písomnom odôvodnení podaného odvolania konštatuje, že okresný súd vykonal vyčerpávajúce dokazovanie, ale nerozhodol v súlade so zákonom, pokiaľ obžalovaného spod obžaloby oslobodil s tým, že konanie obžalovaného nevykazuje znaky trestného činu a obžalovaný konal v rámci nutnej obrany. Toto je v rozpore s tvrdením poškodeného svedka O. K., ako i so závermi znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia MUDr. K. I., ktorí obaja uvádzajú, že poranenia popísané u poškodeného boli spôsobené opakovanými údermi fľašou, resp. hranou dna. Ďalej sumarizuje výpovede svedkov V. I., Y. X., Tomáša S., S. N. a S. H.. Vzhľadom na obsahy ich výpovedí, nemohlo ísť v konaní obžalovaného o nutnú obranu, nakoľko ten prvý zaútočil na poškodeného a udrel ho fľašou do hlavy, viacerí prítomní - i v procesnom postavení svedkov - sa snažili oddeliť od seba obžalovaného a poškodeného. V dôsledku toho bol útok zbraňou - fľašou zo strany obžalovaného neadekvátny a neprimeraný v konkrétnej situácii. Pokračuje poukazom na výpoveď poškodeného a splnomocnenca po prečítaní výpovede obžalovaného, ktorý v procesnom postavení svedka vo veci vedenej na Okresnom súde v Rožňave pod sp. zn. 3T/9/2014 vypovedal tak, že z tejto výpovede možno je zrejmé, že obžalovaný ako prvý zaútočil na poškodeného a nie je možné teda akceptovať jeho výpoveď, že sa len bránil. Na základe uvedeného je názoru, že obžalovaný svojim konaním naplnil zákonné znaky žalovaných prečinov a ak prvostupňový súd dospel k záveru, že nedošlo k ich spáchaniu, bolo potrebné skúmať, či toto konanie nenaplní znaky priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch. Navrhol, aby krajský súd zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku o vine a treste a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Splnomocnenec poškodeného O. K. - JUDr. Z. O., v písomnom odôvodnení podaného opravného prostriedku konštatuje, že prvostupňový súd síce vykonal navrhnuté dôkazy, ale nepostupoval objektívne pri ich hodnotení. Bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že celý incident vyvolal obžalovaný tým, že mal sexuálne obťažovať priateľku V. G. a keď mu to bolo poškodeným vytknuté, s nejakým predmetom ho udrel viackrát po hlave a pleci, na čo spadli na zem, kde ho on premohol a následne aj niekoľkokrát udrel. Priložil i fotografie zachytávajúce poranenia spôsobené mu obžalovaným. Navrhol preto, aby napadnutý rozsudok bol zrušený a vec bola vrátená súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

Krajský súd vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti poškodeného O. K., jeho splnomocnenca JUDr. Z. O. a splnomocnenkyne I., krajská pobočka H., nakoľko boli splnené podmienky podľa § 294 Tr.por. na predmetný procesný postup.

Prokurátor krajskej prokuratúry v konečnom návrhu na verejnom zasadnutí poukázal na dôvody uvedené v písomnom odôvodnení podaného odvolania a zotrval na návrhu, aby krajský súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Obhajca obžalovaného v konečnom návrhu na verejnom zasadnutí poukázal na výsledky vykonaného dokazovania s tým, že jeho klient v prípravnom konaní skôr priznal to, čo mu povedali kamaráti, než to, čo si pamätal v dôsledku požitého alkoholu. Navrhol preto odvolanie poškodeného zamietnuť pre jeho neprípustnosť, nakoľko napadá výrok o vine, čo mu procesne neprislúži, a odvolanie prokurátora navrhol ako nedôvodné zamietnuť.

Napokon, obžalovaný opätovne poukázal na to, že on sa bránil a pripojil sa k návrhu svojho obhajcu.

Odvolací súd skôr, než začal plniť svoju preskúmovaciu povinnosť podľa § 317 Tr.por. zisťoval, či odvolania boli podané včas, oprávnenými osobami a či nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania, avšak z obsahu spisového materiálu zistil, že odvolania boli podané včas - v zákonom stanovenej lehote, oprávnenými procesnými stranami a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania.

Krajský súd potom pri rozhodovaní o odvolaní okresného prokurátora a poškodeného postupoval v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr.por. a preskúmal tak zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých

výrokov rozsudku, proti ktorým podali odvolatelia odvolania, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané neprihliadol, nakoľko by neodôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr.por.

Podľa § 2 ods. 10 Tr.por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarat' dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr.por., orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo, i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Pokiaľ ide o skutkové zistenia okresného súdu, tieto majú svoju oporu v plnom rozsahu vo vykonaných dôkazoch, na ktoré sa okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku odvolal a tieto sú dostatočne podrobne rozobrané v odôvodnení preskúmaného rozsudku a nakoľko sa odvolací súd so zisteniami prvostupňového súdu plne stotožňuje, odkazuje v ďalšom i na správne dôvody v ňom uvedené.

Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku - v súlade s ustanovením § 165 ods. 2 Tr.por. - riadne, logicky a presvedčivo vyložil, ktoré skutočnosti mal za preukázané, o aké dôkazy sa pri svojom rozhodovaní opieral a akými úvahami sa spravoval pri ich hodnotení a to tak jednotlivo, ako i vo vzájomných súvislostiach.

Krajský súd ako odvolací súd po splnení prieskumnej povinnosti zistil, že vo veci boli vykonané všetky dostupné a potrebné dôkazy na náležité zistenie skutkového stavu a tieto aj správne vyhodnotené v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr.por.

Krajský súd tak nemal pochybnosti o správnosti výrokov v oslobodzujúcom rozsudku, pretože táto zodpovedá výsledkom vykonaného dokazovania na hlavných pojednávaniach.

Reagujúc - pre úplnosť - aj na dôvody odvolania odvolateľov, zvyrazňuje najmä nasledovné.

Vo vzťahu k odvolaniu okresného prokurátora:

Prokurátor vo svojom odvolaní - okrem iného - poukazuje na konkrétnu výpoveď obžalovaného X. G. v inej veci v procesnom postavení svedka, kde krajský súd ponecháva bez komentára túto argumentáciu uvedenú v odvolaní (zjavná procesná nepoužitelnosť).

K doposiaľ uvedenému sa žiada pripomenúť, že k žalovanému skutku malo dôjsť dňa 10. 8. 2013 okolo 03.30 hod., teda v ranných hodinách, kedy všetci zúčastnení, vrátane obžalovaného, poškodeného a vypočutých svedkov, boli pod dosť značným vplyvom alkoholu (vychádzajúc z ich osobných vyjadrení).

Taktiež neušlo pozornosti krajského súdu, že v osobe poškodeného a to podľa výpisu z evidencie priestupkov (viď č.l. 94 - 98 spisu) ide o osobu viackrát priestupkovo riešenú, pričom v najmenej štyroch prípadoch išlo o fyzické napadnutie iných osôb, čo bolo riešené ako priestupok proti občianskemu spolunažívaniu v zmysle § 49 ods. 1 písm. b) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

Podľa zistení odvolacieho súdu - v zhode so závermi prvostupňového súdu - z výpovedí svedkov (najmä Y. S.) vyplynulo, že to bol poškodený, ktorý napadol po prenasledovaní obžalovaného, ktorý sa len bránil, čo je jeden z ďalších podporných dôkazov k tvrdeniu obžalovaného, že sa len bránil útoku poškodeného, ktorý je vyšší a mohutnejší.

Podľa zistení odvolacieho súdu a to vo vzťahu k odvolacím námietkam odvolateľa neboli zistené z obsahu spisového materiálu žiadne skutočnosti, ktoré by mohli viesť k záveru, že napadnutý rozsudok trpí vytýkanými vadami.

Podľa ustanovenia § 25 Tr.zák. o nutnej obrane, čin ináč trestný, ktorým niekto odvracia priamo hroziaci alebo trvajúci útok na záujem chránený Trestným zákonom, nie je trestným činom. Nejde o nutnú obranu, ak obrana bola celkom zjavne neprimeraná útoku, najmä k jeho spôsobu, miestu a času, okolnostiam vzťahujúcim sa k osobe útočníka alebo k osobe obrancu. Ten, kto odvracia útok spôsobom uvedeným v odseku 2, nebude trestne zodpovedný, ak konal v silnom rozrušení spôsobenom útokom, najmä v dôsledku zmätku, strachu alebo zľaknutia.

Základnou podmienkou nutnej obrany je, aby sa odvracal útok, ktorým je úmyselné alebo nedbanlivostné ľudské konanie. Útok musí priamo, teda bezprostredne hroziť alebo trvať a preto nejde o nutnú obranu vtedy, keď útok už fakticky skončil alebo kde napadnutý

reaguje na útok takým spôsobom, že útok v skutočnosti odpláca a nie odvracia. Teda, v tých prípadoch, kedy po skončení útoku sám napadnutý prejde do útoku s úmyslom vysporiadať sa s útočníkom, od ktorého už nebezpečenstvo nehrozí (čo však nie je prejednávany prípad), v takom prípade je občan trestne zodpovedný, ale len za následok, ktorý zavinené spôsobil touto časťou svojho konania - teda pri odplácaní útoku. U nutnej obrany, pri splnení vyššie citovaných zákonných podmienok, sa nevyžaduje primeranosť obrany v zmysle úplnej úmernosti (proporcionality) medzi významom ohrozeného spoločenského vzťahu a vzťahu dotknutého obranou. Ak má byť nutná obrana úspešná, môže - a niekedy aj musí - napadnutý použiť intenzívnejšie konanie alebo účinnejšie prostriedky než použil útočník. Nesmie ale ísť o konanie alebo prostriedky celkom zjavne neprimerané povahe a nebezpečnosti útoku.

Pri posudzovaní primeranosti obrany a útoku treba v zmysle citovaného ustanovenia o nutnej obrane brať do úvahy intenzitu oboch akcií, ako aj škodu, ktorá hrozila z útoku a škodu spôsobenú v obrane. Škoda spôsobená v obrane môže byť väčšia ako škoda,

ktorú útočník spôsobil napadnutému alebo ktorá hrozila z jeho útoku. Nesmie však byť medzi nimi celkom zjavný nepomer. Skutočnosť, že niekto použije na obranu proti hroziacemu a očakávanému útoku zbraň, nevylučuje záver, že ide o nutnú obranu. Pritom občan má právo výberu, či sa útoku vyhne inak než použitím obrany (napr. útekom) alebo sa rozhodne brániť, lebo nikto nie je povinný ustupovať pred neoprávneným útokom na záujmy chránené Trestným zákonom, ale má naopak právo použiť proti takému útoku obranu, ktorá nie je celkom zjavne neprimeraná povahe a nebezpečnosti útoku. Riziko vyvolané útokom má znášať útočník.

Ak, na druhej strane nutná obrana prekročí medze ktoré stanovuje zákon, ide o vybočenie z medzí nutnej obrany (exces). Takéto konanie sa právne posúdi podľa skutkovej podstaty, ktorej znaky boli naplnené. Prirodzene, súd na vybočenie z medzí nutnej obrany prihliada a nesplnenie všetkých podmienok nutnej obrany môže byť tiež pri výmere trestu hodnotené ako poľahčujúca okolnosť - § 36 písm. i) Tr.zák.

Na základe uvedeného dospel i odvolací súd k záveru, že konanie obžalovaného bolo možné posúdiť ako konanie v nutnej obrane, nakoľko obrana nebola celkom zjavne neprimeraná útoku, obžalovaný reagoval na útok takým spôsobom, že útok neodplácal, len sa aktívne bránil útoku poškodeného.

Krajský súd ako odvolací súd preto na základe vyššie uvedených zistení dospel k záveru, že oslobodzujúci rozsudok okresného súdu je vecne správny a zákonný a preto postupom v zmysle ustanovenia § 319 Tr.por. odvolanie okresného prokurátora zamietol ako nedôvodné.

Vo vzťahu k odvolaniu poškodeného O..

Podľa § 316 ods. 1 Tr.por., odvolací súd zamietne odvolanie ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala, alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť.

Podľa § 308 ods. 1 Tr.por., v neprospech obžalovaného môže rozsudok napadnúť odvolaním prokurátor; len čo do povinnosti na náhradu škody má toto právo aj poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Z dikcie citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že poškodený nie je oprávnený podať odvolanie proti iným výrokom, než je výrok o náhrade škody, alebo že taký výrok nebol urobený, prípadne proti konaniu, v ktorom sa vyskytli nedostatky, ktoré mohli spôsobiť nesprávnosť výroku o náhrade škody.

Z uvedeného tak vyplýva, že poškodený nie je osobou oprávnenou podať opravný prostriedok proti výroku o vine, ktorý výrok zahrňuje i skutkové zistenia vo vzťahu k žalovanému skutku, pričom tak postupoval poškodený v tomto prípade (vid' odôvodnenie podaného opravného prostriedku) prostredníctvom svojho splnomocnenca.

Preto krajský súd ako odvolací súd na základe uvedených zistených skutočností dospel k záveru, že odvolanie bolo podané osobou neoprávnenou, teda je dôvod na postup v zmysle citovaného zákonného ustanovenia - § 316 ods. 1 Tr.por. - a odvolanie poškodeného Dávida Plošnicu zamietol ako odvolanie podané neoprávnenou osobou.

Poučenie:

Proti uzneseniu sťažnosť nie je prípustná (§ 185 ods. 2 Tr.por.).